

บันทึกการเรียนรู้จากการเดินทางลงพื้นที่
เพื่อศึกษาดูงานและรับฟังปัญหาจากชาวบ้านในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
เอกสารวิชาการลำดับที่ ๑๓

จัดทำโดย

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ สำนักกรรมการ ๓

บันทึกการเรียนรู้จากการเดินทางลงพื้นที่
เพื่อศึกษาดูงานและรับฟังปัญหาจากชาวบ้าน
ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จัดทำโดย

คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน
สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สถานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารวิชาการลำดับที่ ๑๓

คำนำ

ภายใต้การทำงานของคณะกรรมการสิทธิการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ไม่เพียงแต่ให้ความสำคัญในการทำงานกับกลุ่มเป้าหมายทั้งกลุ่มเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ทั่วไปเท่านั้น แต่คณะกรรมการตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นในการทำงานกับกลุ่มคนพิการและคนด้อยโอกาส โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการที่เป็นผู้ด้อยโอกาส เนื่องมาจากการไม่สามารถเข้าถึงบริการจากรัฐอันเป็นการใช้สิทธิที่พึงมีตามกฎหมาย

เพื่อทำให้เกิดการพัฒนากฎหมาย นโยบาย รวมทั้งการติดตาม ประสิทธิภาพในการดำเนินงานตามกฎหมายที่มีผลต่อการส่งเสริม พัฒนาและจัดการปัญหาให้กับผู้ด้อยโอกาสได้อย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการจึงได้มีการประชุมแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และลงพื้นที่เพื่อรับฟังปัญหาจากชาวบ้านในพื้นที่ รวมทั้งการศึกษาและพัฒนาความรู้ในการจัดการปัญหาจากกรณีศึกษาตัวอย่างที่มีอยู่จริงในสังคมในฐานะที่เป็นตัวอย่างความสำเร็จของการทำงาน (Success Story)

คณะกรรมการได้กำหนดพื้นที่ในการศึกษาดูงาน และการติดตาม ประสิทธิภาพการบังคับใช้กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการที่เป็นคนด้อยโอกาสในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน เนื่องจากเป็นจังหวัดที่มีกลุ่มประชากรที่เป็นคนพิการจำนวนมาก อีกทั้งมีตัวอย่างความสำเร็จของการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาด้านการศึกษาให้กับกลุ่มเด็กพิการในพื้นที่ กล่าวคือ แม่ฮ่องสอนโมเดล ซึ่งเป็นตัวอย่างกรณีศึกษาของศูนย์การเรียนรู้สำหรับเด็กพิการและด้อยโอกาสต้นแบบตลอดจน รูปแบบของการทำงานของกลุ่มเครือข่ายพ่อแม่ที่มีเด็กพิการทางสมอง

ข

ผลลัพธ์ที่ได้จากการศึกษาดูงานในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนในครั้งนี้ นอกจากจะได้รับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการปัญหา จากส่วนราชการและชาวบ้านในพื้นที่แล้ว คณะกรรมการได้แลกเปลี่ยน เรียนรู้จากตัวอย่างความสำเร็จของการจัดการปัญหาและการส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับคนพิการและผู้ด้อยโอกาส ซึ่งจะเป็นประโยชน์ ต่อการทำงานของคณะกรรมการตลอดจน หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ด้วยจิตคารวะ

(นายวัลลภ ดังกมานุรักษ์)

ประธานคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส
สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สารบัญ

หน้า

สรุปสาระสำคัญการเดินทางลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงาน

และรับฟังปัญหาจากชาวบ้านในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑. รายชื่อคณะเดินทาง

๑

๒. พื้นที่เป้าหมายของศึกษาดูงานและการรับฟังปัญหา
จากชาวบ้านในพื้นที่

๒

๓. การจัดการศึกษาและพัฒนาคนพิการในพื้นที่
จังหวัดแม่ฮ่องสอน : ศูนย์การเรียนรู้เพื่อเด็กพิเศษ
และด้อยโอกาสแบบมีส่วนร่วม กลไกช่วยเสริมการทำงาน
ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

๓

๔. การพัฒนาอาชีพและการรวมกลุ่มของพ่อแม่ผู้ปกครอง
ที่มีลูกเป็นคนพิการทางสติปัญญา ของชมรมผู้ปกครอง
คนพิการทางสติปัญญา จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๔

๕. ปัญหาการขึ้นทะเบียนคนพิการอันเนื่องมาจากปัญหา
ความไม่เพียงพอของแพทย์ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑๐

๖. ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาด้านการจัดการศึกษา
และพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑๑

๗. สรุปสาระสำคัญการรับฟังปัญหาจากชาวบ้านในพื้นที่
ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๑๓

ภาคผนวก

- รายชื่อคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สถานितिบัญญัติแห่งชาติ
- รายชื่อที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมการ
- รายชื่อที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ประจำคณะกรรมการ
- รายชื่อคณะอนุกรรมการ

สรุปสาระสำคัญการเดินทางลงพื้นที่เพื่อศึกษาดูงานและรับฟังปัญหา
จากชาวบ้านในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน
ของคณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ
คนพิการและผู้ด้อยโอกาส สถานิติบัญญัติแห่งชาติ
ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ ณ จังหวัดแม่ฮ่องสอน

(๑) รายชื่อคณะเดินทาง

๑. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	ประธานคณะกรรมการ (หัวหน้าคณะเดินทาง)
๒. นายมณฑิธร บุญตัน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	เลขานุการคณะกรรมการ
๔. พลเอก ธีระวัฒน์ บุญยะประดับ	กรรมการ
๕. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรตม	กรรมการ
๖. พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ	กรรมการ
๗. นายยุทธนา ทัพเจริญ	กรรมการ
๘. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	กรรมการ
๙. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๑๐. นายอิทธิพล ปรีดีประสงค์	ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
๑๑. นางพรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา	ผู้ชำนาญการประจำ คณะกรรมการ
๑๒. นายวิญญู พิทักษ์ปกรณ์	ผู้ชำนาญการประจำ คณะกรรมการ
๑๓. นางอาทิตยา นรารววัชร	นักวิชาการประจำ คณะกรรมการ

๑๔. นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์	เลขานุการประจำ คณะกรรมการธิการ
๑๕. นาวาโท สมพล มหาสิงห์	อนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ
๑๖. นางสาวศิริพร ภิญโญศิริธร	เลขานุการคณะเดินทาง
๑๗. นางสาวพิมพ์ปญา อติสิราวัชร	ผู้ช่วยเลขานุการคณะเดินทาง

---

(๒) พื้นที่เป้าหมายของศึกษาดูงานและการรับฟังปัญหาจากชาวบ้านในพื้นที่

๒.๑ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน ตำบลปางหมู
อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒.๒ โครงการศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กพิการและเด็กด้อยโอกาส
แบบมีส่วนร่วม (แม่ฮ่องสอนโมเดล)

๒.๓ การดำเนินงานการส่งเสริมสนับสนุนศูนย์พัฒนาคุณภาพชีวิต
และส่งเสริมอาชีพผู้สูงอายุ ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒.๔ เยี่ยมชมนิทรรศการและผลงานคนพิการจากชมรมตาบอด
จังหวัดแม่ฮ่องสอน กลุ่มอาสาสมัครพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์
ช่วยเหลือคนพิการตำบลปางหมู และนิทรรศการการดำเนินงานผู้สูงอายุ
ตำบลหมอกจำแป่ ตำบลหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๒.๕ ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับฟังปัญหาจากชาวบ้านในพื้นที่
ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมกับนายกองค์การบริหาร
ส่วนตำบล คณะผู้นำชุมชน หน่วยงานราชการ องค์กรเครือข่าย กลุ่มสตรีชาติพันธุ์
ผู้นำชมรมอาสาสมัครดูแลคนพิการ ผู้นำชมรมคนหูหนวกจังหวัดแม่ฮ่องสอน
ผู้นำชมรมแสงตะวัน และผู้อำนวยการศูนย์คริสเตียนเพื่อพัฒนาคนพิการ

๒.๕ ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรับฟังปัญหาและอุปสรรคในการ
ขับเคลื่อนจุดอ่อนปรน บ้านห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

---

(๓) การจัดการศึกษาและพัฒนาคนพิการในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน :
ศูนย์การเรียนรู้เพื่อเด็กพิเศษและด้อยโอกาสแบบมีส่วนร่วม กลไกช่วยเสริม
การทำงานของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด

จากการรายงานข้อมูลสถานการณ์ด้านปัญหาโครงการประเมิน
ต้นทุนต่อหัวในการดำเนินการศูนย์การเรียนรู้เด็กพิการด้อยโอกาส
จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน
ในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ประกอบกับข้อมูลจากการรายงานของผู้ว่าราชการจังหวัด
แม่ฮ่องสอนในการประชุมร่วมกับคณะกรรมการสิทธิการสังคมฯ ในวันที่ ๒๔
ตุลาคม ๒๕๕๘ รายงานว่าจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีประชากรประมาณ ๒.๔ แสนคน
โดยมีประชากรที่เป็นคนพิการจำนวนประมาณ ๖,๐๐๐ คน จังหวัดแม่ฮ่องสอน
เป็นจังหวัดที่อัตราเด็กเรียนด้อยโอกาสสูงถึง ๓๔,๐๙๘ คน จากนักเรียน
ทั้งหมด ๔๗,๒๒๔ คน และมีเด็กพิการด้อยโอกาส จำนวนกว่า ๑,๖๐๐ คน
ซึ่งมีเด็กเพียง ๓๒๗ คนที่สำรวจพบ

ในจำนวนนี้มีเด็กพิการที่ยังไม่สามารถเข้าถึงโอกาสในการศึกษา จำนวนประมาณ ๒๐๐ คน (คิดเป็นร้อยละ ๑๒ ของเด็กพิการทั้งหมด ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน) โดยมีเด็กที่เข้ารับการศึกษาในศูนย์การศึกษาพิเศษ จังหวัดแม่ฮ่องสอน และมีเพียง ๑๒๐ คน ที่ได้รับการดูแลต่อเนื่องในขณะที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเพื่อช่วยเหลือเด็กพิการและขาดโอกาสทางการศึกษา ประกอบกับการศึกษายังมีข้อจำกัดทั้งด้านบุคลากรและพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้มีปัญหาในการจัดการศึกษาและการศึกษาต่อเนื่องให้กับเด็กพิการในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในขณะที่หากพิจารณาจากการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการในประเทศไทย พบว่าภาพรวมของประเทศด้านการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ และเด็กด้อยโอกาส ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ดำเนินการโดยสำนักงานบริหารงานการศึกษาพิเศษ จัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ ใน ๔ รูปแบบหลัก กล่าวคือ (๑) โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์/ราชประชานุเคราะห์ จำนวน ๕๑ แห่ง (๒) ศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน ๗๗ แห่ง (๓) โรงเรียนการศึกษาพิเศษ จำนวน ๔๖ แห่ง (๔) การเข้าไปกำกับดูแลร่วมในโรงเรียนที่สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่มีโรงเรียนจัดการเรียนร่วมจำนวน ๑๘,๐๐๐ แห่งทั่วประเทศ

จำนวนนักเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน แยกตามประเภทความพิการ ปีการศึกษา 2555 - 2558				
ประเภทความพิการ	ปี พ.ศ. 2555	ปี พ.ศ. 2556	ปี พ.ศ. 2557	ปี พ.ศ. 2558
บกพร่องทางการเห็น	13	6	4	3
บกพร่องทางการได้ยิน	17	12	8	4
บกพร่องทางสติปัญญา	85	56	40	49
บกพร่องทางร่างกายหรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ	89	57	58	57
บกพร่องทางการเรียนรู้	3	1	4	2
บกพร่องทางการพูดและภาษา	4	4	4	3
บกพร่องทางพฤติกรรมหรืออารมณ์	2	2	1	1
ออทิสติก	21	16	12	15
พิการซ้อน	93	79	83	85
รวม	327	233	214	219

สาเหตุหลักของปัญหาการเข้าไม่ถึงสิทธิในการศึกษาของเด็กพิการในจังหวัดแม่ฮ่องสอน คือ ความไม่เพียงพอของการจัดการศึกษาให้กับเด็กพิการ รวมทั้งความยากลำบากในการเข้าถึงพื้นที่มีการจัดการศึกษาให้กับคนพิการ ทั้งนี้ หากพิจารณาการจัดการศึกษาให้กับคนพิการในจังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถแบ่งพื้นที่ของการทำงานในการจัดการศึกษาให้กับคนพิการในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน โดยแบ่งได้เป็น ๓ พื้นที่หลัก ประกอบด้วยรูปแบบของการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ ใน ๔ แห่ง และรูปแบบของการดำเนินการภายใต้โครงการวิจัยหลักประกันโอกาสทางการศึกษา จำนวน ๒ ห้องศูนย์การเรียนรู้ ปรากฏรายละเอียดในตารางที่ ๑

ตารางที่ ๑ การแบ่งพื้นที่ของการทำงานการจัดการศึกษาให้กับคนพิการ
ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

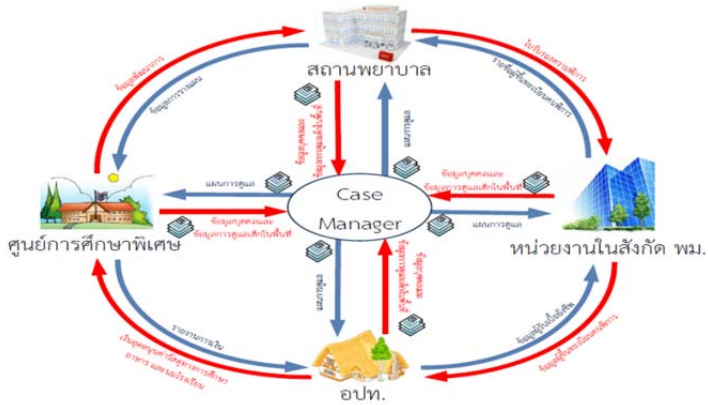
ส่วนกลางของจังหวัด	กลุ่มอำเภอ ทางตอนเหนือ	กลุ่มอำเภอ ทางตอนใต้
(๑) ศูนย์ศึกษาพิเศษ ประจำจังหวัด แม่ฮ่องสอน	(๒) โรงเรียนราชประชา นุเคราะห์ ๓๔ อำเภอปางมะผ้า	(๓) โรงเรียนราชประชา นุเคราะห์ ๒๑ อำเภอแม่ลาน้อย
	ห้องศูนย์การเรียนรู้เพื่อ พัฒนาเด็กพิการด้อยโอกาส แบบมีส่วนร่วม อำเภอปาง มะผ้า ตั้งอยู่ในโรงเรียน ราชประชานุเคราะห์ ๓๔	(๔) โรงเรียนราชประชา นุเคราะห์ ๒๒ อำเภอ แม่สะเรียง
	ห้องศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนา เด็กพิการด้อยโอกาสแบบ มีส่วนร่วมอำเภอปาย ตั้งอยู่ ในโรงเรียนอนุบาลปาย (เวียงใต้) ในฐานะโรงเรียน แบบเรียนร่วมและโรงเรียน ต้นแบบปฐมวัย	ห้องศูนย์การเรียนรู้ เพื่อพัฒนาเด็กพิการ ด้อยโอกาสทางการศึกษา อำเภอแม่สะเรียง ภายใต้ชุดโครงการวิจัย หลักประกันโอกาส ทางการศึกษา ^๑

^๑ เป็นการทำงานวิจัยโดยมหาวิทยาลัยนเรศวร ภายใต้การสนับสนุนโดย
สำนักงานส่งเสริมสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.) โดยมีกร
พัฒนา “แม่ฮ่องสอนโมเดล” เป็นต้นแบบในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมกับองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น และสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ กระทรวงศึกษาธิการ

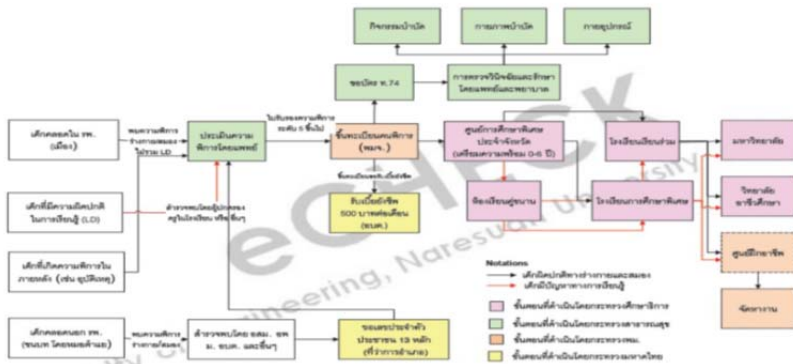
ในการทำงานของศูนย์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กพิการและด้อยโอกาสทางการศึกษา อำเภอแม่สะเรียง หรือ "แม่สะเรียงโมเดล" ของชุดโครงการวิจัยหลักประกันโอกาสทางการศึกษา เป็นการทำงานโดยใช้ระบบฐานข้อมูลของเด็กพิการเป็นหัวใจหลักของการทำงานร่วมกับ ระบบการดูแลของครูที่ดูแลเด็กพิการในฐานะผู้จัดการดูแล (Care Manager) (ภาพที่ ๑) และมีการเชื่อมต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ ทั้ง โรงพยาบาล ที่มีการทำงานร่วมกับแพทย์ นักกายภาพบำบัด โดยมีการทำงานร่วมกับกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ภาพที่ ๒) อีกทั้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการคุ้มครองและดำเนินการเพื่อเข้าถึงสิทธิในด้านต่าง ๆ ของคนพิการตามกฎหมาย (ภาพที่ ๓) ทำให้สามารถดูแลและพัฒนา รวมทั้ง การวางแผนเพื่อพัฒนาและการติดตามผลการพัฒนาเด็กพิการแบบรายบุคคลทั้งด้านพัฒนาการในด้านต่าง ๆ และด้านการประกันการเข้าถึงสิทธิของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ภาพที่ ๑ ภาพรวมระบบสารสนเทศเพื่อการดูแลเด็กด้อยโอกาส

ภาพที่ ๒ ระบบการดูแลเด็กพิเศษแบบมีส่วนร่วม

ภาพที่ ๓ การเชื่อมต่อกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การจัดการและพัฒนาคุณภาพชีวิตของเด็กพิการรายบุคคล^๒

^๒ อ้างอิงจาก จากโครงการประเมินต้นทุนต่อหัวในการดำเนินการของศูนย์การเรียนรู้เด็กพิการต้อโอกาสของจังหวัดแม่ฮ่องสอน ในโครงการวิจัยหลักประกันการศึกษา ดำเนินการโดยมหาวิทยาลัยนเรศวร ภายใต้การสนับสนุนของสำนักงานส่งเสริมการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้และคุณภาพเยาวชน (สสค.)

**(๔) การพัฒนาอาชีพและการรวมกลุ่มของพ่อแม่ผู้ปกครองที่มีลูก
เป็นคนพิการทางสติปัญญา ของชมรมผู้ปกครองคนพิการทางสติปัญญา
จังหวัดแม่ฮ่องสอน**

เป็นการรวมตัวกันของพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็กพิการทางสติปัญญา ปัจจุบันมีจำนวนสมาชิก ในชมรมประมาณ ๓๐ ครอบครัว และมีเด็ก ๆ ที่เป็นคนพิการทางสมองจำนวน ประมาณ ๓๑ คน ทั้งนี้ เด็กในชมรมนี้ มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนร่วมกับเด็กทั่วไป ซึ่งเป็นการส่งต่อมาจาก ศูนย์การศึกษาพิเศษและศูนย์การเรียนรู้เด็กพิเศษและด้อยโอกาสต้นแบบ ที่ดำเนินการโดย สสค. มีการพัฒนาอาชีพการเพาะเห็ดนางฟ้า ต้นทุนถุงละ ๘ บาท ขายราคา ๑๒ บาท กำไรต่อถุง ๔ บาท และในระยะต่อไป จะขยายขนาดการผลิต ทั้งนี้ นายมณฑิร บุญตัน ในฐานะรองประธาน คณะกรรมการสังคมฯ ได้เสนอแนะว่าควรมีการขยายเป็นธุรกิจหรือ วิสาหกิจชุมชนโดยขอรับการสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนา คุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพ ชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๑

---

(๕) ปัญหาการขึ้นทะเบียนคนพิการอันเนื่องมาจากปัญหาความไม่เพียงพอของแพทย์ในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน

จากข้อมูลการรายงานของผู้ว่าราชการจังหวัด ในการประชุมร่วมกับคณะกรรมการสิทธิการสังคม ฯ ในวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๘ พบว่ามีอัตราส่วนแพทย์ ๑ คนต่อประชากร ๑ หมื่นคน มีผลกระทบมาถึงกรณีการตรวจเพื่อรับรองการขึ้นทะเบียนเป็นคนพิการตามพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ. ๒๕๓๔ จึงมีข้อเสนอแนะต่อการดำเนินการในรูปแบบของศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จที่มีการให้บริการด้านการตรวจรับรองเพื่อการขึ้นทะเบียนเป็นคนพิการตามแนวทางการทำงานของตำบลขุนทะเล จังหวัดนครศรีธรรมราช อีกทั้ง การเสนอแนะให้มีการจัดการโดยใช้ระบบฐานข้อมูลรายบุคคลเข้ามาประกอบการทำงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการทำงาน

**(๖) ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาด้านการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิต
คนพิการในจังหวัดแม่ฮ่องสอน**

เพื่อให้มีการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มเด็กพิการในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน อีกทั้ง เป็นการสร้างหลักประกันในการเข้าถึงสิทธิทางการศึกษาของเด็กพิการในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงมีข้อเสนอแนะในการทำงาน ๓ ประการ คือ

ประการที่ ๑ การเพิ่มจำนวนของหน่วยการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการให้ครอบคลุมในระดับตำบล ๆ ละ ๑ แห่ง เพื่อให้คนพิการในพื้นที่ห่างไกลสามารถเข้าถึงบริการได้อย่างถ้วนหน้า

ประการที่ ๒ การบริหารจัดการหน่วยการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ควรจัดในลักษณะแบบศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ หรือ one stop service ในพื้นที่แห่งเดียว จากเดิมที่กระจัดกระจายหลายแห่งในแต่ละพื้นที่ โดยใช้ระบบการบริหารจัดการของ “แม่สะเรียงโมเดล” หรือ “แม่ฮ่องสอนโมเดล” ที่มีการใช้ระบบฐานข้อมูลรายบุคคลมาเป็นเครื่องมือในการทำงานทั้งการจัดการวางแผนเพื่อพัฒนาคนพิการ และการคุ้มครองการตกหล่นจากการเข้าถึงสิทธิในด้านต่าง ๆ รวมทั้งการติดตามประสิทธิภาพของการพัฒนาคุณภาพด้านการศึกษาและคุณภาพชีวิตของคนพิการ

ประการที่ ๓ การบริหารจัดการด้านงบประมาณที่มีประสิทธิภาพ โดยให้ศูนย์การเรียนรู้เพื่อเด็กพิการด้อยโอกาสดำเนินการจดทะเบียนเป็นศูนย์บริการคนพิการ ตามมาตรา ๒๐/๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐^๓ เพื่อใช้สิทธิขอรับการสนับสนุน

---

^๓ มาตรา ๒๐/๓ ให้จัดตั้งศูนย์บริการคนพิการเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการตามพระราชบัญญัตินี้

ด้านงบประมาณในการดำเนินงานจากกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ รวมทั้ง การได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามนัยมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ.๒๕๕๐^๔ อันเป็นการขยายช่องทางของการดำเนินการด้านงบประมาณ และยังเป็นการบริหารจัดการงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพภายใต้การทำงานแบบศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ อีกทั้ง การดำเนินการปฏิรูปกฎหมายนโยบายที่เอื้อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินการของศูนย์การเรียนรู้ต้นแบบ

มาตรา ๒๐/๓ วรรคสอง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดตั้งศูนย์บริการคนพิการตามวรรคหนึ่งได้โดยใช้งบประมาณของตนเอง

มาตรา ๒๐/๓ วรรคสาม การจัดตั้งและการยกเลิก การกำหนดประเภทองค์กร มาตรฐานการดำเนินการ และคุณสมบัติ ของผู้ดำเนินการศูนย์บริการคนพิการ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ทั้งนี้ ให้ศูนย์บริการคนพิการได้รับการสนับสนุนด้านการเงินหรือด้านอื่นตามระเบียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนด หรือได้รับเงินสนับสนุนจากกองทุนตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

^๔ มาตรา ๒๑ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติ เทศบัญญัติ ข้อกำหนด ระเบียบหรือประกาศ แล้วแต่กรณี ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วนท้องถิ่นอาจจัดสรรงบประมาณของตนเองเพื่อตั้งเป็นกองทุนส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการส่วนท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ การบริหารกองทุน การจัดการกองทุน และการอนุมัติการจ่ายเงินราชการส่วนท้องถิ่นอาจนาระเบียบที่คณะกรรมการกำหนดมาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ได้

---

(๓) สรุปสาระสำคัญการรับฟังปัญหาจากชาวบ้านในพื้นที่ ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน

๗.๑ ปัญหาเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ คุณสมบัติในการขอรับเงินสงเคราะห์ค่าทำศพตามประเพณี ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๕๗

โดยที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ คุณสมบัติของผู้ตายที่จะได้รับค่าจัดการศพตามประเพณี รายละเอียด ๒,๐๐๐ บาท^๕ ตามข้อ ๕ การสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณีนั้น กำหนดให้ผู้สูงอายุที่ตายต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ (๑) มีอายุเกินหกสิบปีบริบูรณ์ขึ้นไป (๒) มีสัญชาติไทย (๓) ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวที่ยากจนตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) กรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร หรือเมืองพัทยา (๔) ไม่มีญาติ หรือมีญาติแต่มีฐานะยากจนไม่สามารถจัดการศพตามประเพณีได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้สูงอายุยากจนและไม่ได้รับการสำรวจข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร หรือเมืองพัทยา ให้นายกเทศมนตรี หรือนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือกำนัน หรือผู้ใหญ่บ้าน หรือประธานชุมชน หรือผู้อำนวยการสำนักงานเขต หรือนายอำเภอ หรือนายกเมืองพัทยา เป็นผู้ออกหนังสือรับรองตามข้อ ๕

---

^๕ ข้อ ๔ ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๕๗

ซึ่งในการกำหนดคุณสมบัติตาม ข้อ ๕ (๓) ที่กำหนดให้ผู้ตายต้องเป็นผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวที่ยากจนตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ในขณะที่ การกำหนดตัวชี้วัดการทำงานของการจัดทำรายงานข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) จำนวน ๘ ตัวชี้วัด^๖ โดยเฉพาะในหมวดตัวชี้วัดที่ ๒ (มีบ้านอาศัย) คริวเรือนมีความมั่นคงในที่อยู่อาศัยและบ้านมีสภาพคงทนถาวร และในหมวดตัวชี้วัดที่ ๔ (รายได้ก้าวหน้า) ตัวชี้วัดที่ ๓๑ คริวเรือนมีการเก็บออมเงิน ตัวชี้วัดที่ ๓๐ คนในคริวเรือนมีรายได้เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าคนละ ๒๓,๐๐๐ บาท ภายใต้การจัดทำรายงานของกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

^๖ สมุดแผนที่ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ๘ ตัวชี้วัด ในความรับผิดชอบของ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (สืบค้น http://www.m-society.go.th/ewt_news.php?nid=9883)

ทั้งนี้ เป้าหมายของการทำงานอันนำไปสู่การจัดทำรายงาน คือ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับคนในท้องถิ่นโดยมีการวัดผลการทำงาน ซึ่งพิจารณาจากอัตราการลดจำนวนการไม่ผ่านเกณฑ์และเพิ่มจำนวนการผ่าน เกณฑ์ ส่งผลให้เจ้าหน้าที่มีการดำเนินการเพื่อจัดทำรายงานจำนวนตัวเลข ของผู้ไม่ผ่านเกณฑ์มีจำนวนลดลง จึงทำให้จำนวนของผู้เสียชีวิตที่มีความจำเป็น พื้นฐานไม่ผ่านเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคง ของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการคุ้มครอง การส่งเสริมและการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๕๗ ไม่สามารถเข้าถึงและใช้สิทธิในการได้รับเงินสงเคราะห์จำนวนนี้ได้

ข้อเสนอแนะจากชาวบ้านในพื้นที่ : เพื่อทำให้เกิดการแก้ไข ปัญหาจึงเสนอให้มีการแก้ไขเกณฑ์ตามประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและ ความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การคุ้มครองการส่งเสริมและการสนับสนุนการสงเคราะห์ในการจัดการศพ ตามประเพณี พ.ศ. ๒๕๕๗ โดยขอให้ตัด (๓) ผู้สูงอายุอยู่ในครอบครัวที่ยากจน ตามข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ) กรมการพัฒนาชุมชนกระทรวงมหาดไทย หรือกรุงเทพมหานคร หรือเมืองพัทยาออก

๗.๒ ปัญหาและอุปสรรคในการขับเคลื่อนจุดผ่อนปรน บ้านห้วยต้นนุ่น จังหวัดแม่ฮ่องสอน^๗ โดยจุดผ่อนปรนนี้มีการดำเนินการด้านการค้าชายแดน ปัจจุบันมีจุดผ่อนปรนอยู่สองจุด คือ จุดผ่อนปรนช่องทางบ้านห้วยต้นนุ่น ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม และจุดผ่อนปรนช่องทางบ้านห้วยผึ้ง ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง

โดยพบว่ามีปัญหาและอุปสรรคทั้งปัญหา (๑) ในด้านความไม่ชัดเจนของแนวเขตแดนระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐสหภาพเมียนมาร์ โดยยังไม่มีการเจรจาเพื่อกำหนดเส้นแบ่งเขตแดนระหว่างประเทศ (๒) ปัญหาด้านการจัดทำถนนเพื่อการคมนาคมบริเวณจุดผ่อนปรน บ้านห้วยต้นนุ่น เนื่องจากพื้นที่ดังกล่าวอยู่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติและเขตรักษา

---

^๗ จุดผ่อนปรนบ้านห้วยต้นนุ่น หมู่ที่ ๔ ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม ตามประกาศจังหวัดแม่ฮ่องสอน ลงวันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๓๗ เปิดเมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๓๘ ติดกับบ้านน้ำมาง อ.แม่แจ่ม จ.หลอยก้อ รัฐคะยา สิ้นค่าน้ำเข้า - ส่งออกที่สำคัญมีดังนี้ สิ้นค่าน้ำเข้า ได้แก่ พริกแห้ง, โคน, กระบือมีชีวิต, กระเทียมแห้ง, ใบตองปาทหมัน สิ้นค่านำส่งออก ได้แก่ รองเท้าแตะ, รถไถนา, รถจักรยานยนต์ ลักษณะเส้นทางเป็นดินลูกรัง ช่องทางกว้าง ๓ เมตร รถยนต์บรรทุกพ่วงทุกโพลีวินแล่นผ่านไปมาได้ (อ้างอิง <http://www.osmnorth1.moi.go.th/new/adminsk/filedetailweb/MjAxMzEyMDUwNTM1NTU=d.pdf>)

พันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้าซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่สามารถทำการสร้างถนนเพื่อการคมนาคมได้ ตามระเบียบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบกับ มติคณะรัฐมนตรี ฉบับวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ แนวทางการพิจารณาการก่อสร้างถนนในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า^๘ โดยกำหนดห้ามมิให้ตัดถนนเพื่อเป็นทางสัญจรสาธารณะขึ้นใหม่ หรือขยายช่องจราจรโดยให้ปรับปรุงผิวจราจรหรือการชะลอความเร็วแทน โดยการปรับผิวจราจรให้ทำไปเพื่อความปลอดภัยในการจราจรเป็นหลักและให้พิจารณาเป็นกรณี ทั้งนี้ การพัฒนาถนนเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองดูแลรักษาพื้นที่ หรือการศึกษา หรือการวิจัย หรือการท่องเที่ยว ให้ทำเท่าที่จำเป็นเท่านั้น โดยคำนึงถึงผลกระทบและการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์

ข้อเสนอแนะจากชาวบ้านในพื้นที่ : เพื่อดำเนินการสร้างถนนและปรับปรุงด้านการคมนาคมในพื้นที่เส้นทางบริเวณจุดผ่อนปรนบ้านห้วยต้นนุ่น อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหา ๒ ประการ กล่าวคือ (๑) เสนอให้ยกระดับจุดผ่อนปรน เป็นด่านถาวร และ (๒) เสนอแนวทางในการแก้ไขปัญหาการก่อสร้างและพัฒนาถนนบริเวณจุดผ่อนปรนบ้านห้วยต้นนุ่น โดยเสนอให้คณะรัฐมนตรีเป็นผู้ออกพระราชกฤษฎีกา ยกเลิกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดอยเวียงหล้าบางส่วน เพื่อให้เกิดการพัฒนาได้อย่างเต็มที่ แต่ปัจจุบันยังคงก่อสร้างถนนลูกรังเพื่อใช้ในการตรวจพื้นที่ป่าและเผ่ากระวังไฟป่าในการสัญจรไปมาได้

---

^๘ มติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางพิจารณาการก่อสร้างถนนในพื้นที่อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

๗.๓ การติดตามความคืบหน้าอ่างเก็บน้ำอำเภอขุนยวม ที่อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของกรมชลประทาน โดยชาวบ้านในพื้นที่นำโดยอดีตผู้ใหญ่บ้าน ตำบลขุนยวม ได้นำเสนอสถานการณ์ปัญหาว่า ชาวบ้านในเขตเทศบาลตำบลขุนยวม อำเภอขุนยวม จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับความเดือดร้อนขาดแคลนน้ำดื่ม น้ำใช้ทั้งเทศบาล เนื่องจากระบบประปาเทศบาลไม่สามารถผลิตน้ำประปาจ่ายได้เต็มที่ปัจจุบันราษฎรในเขตเทศบาลตำบลขุนยวมและพื้นที่ข้างเคียงโดยรอบ สาเหตุเกิดจากภาวะฝนแล้ง ฝนทิ้งช่วง และเป็นฤดูทำนาที่ชาวนาต้องการน้ำในการปลูกข้าว จึงทำให้ไม่มีน้ำไหลเข้าสู่สระรัชฎา ที่เป็นแหล่งกักเก็บน้ำดิบสำหรับใช้ในการผลิตน้ำประปาของเทศบาลตำบลขุนยวม

ชาวบ้านในพื้นที่หารือเรื่องของความคืบหน้าในการดำเนินการเพื่อจัดทำอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ตำบลขุนยวม ซึ่งได้มีการเสนอโครงการจัดทำอ่างเก็บน้ำในพื้นที่ตำบลแม่เงา อำเภอขุนยวม เสนอต่อรองนายกรัฐมนตรี (พลตรีสนั่น ขจรประศาสน์) จึงขอติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการโครงการดังกล่าว

๗.๔ ปัญหาความไม่เพียงพอของผู้ดูแลคนพิการและการขอปรับเพิ่มเบี้ยสงเคราะห์ให้กับผู้สูงอายุที่ติดเตียง ชาวบ้านในพื้นที่ได้นำเสนอประเด็นปัญหาความไม่เพียงพอของผู้ดูแลผู้พิการ โดยเฉพาะผู้สูงอายุที่เป็นผู้ป่วยติดเตียง

ชาวบ้านในพื้นที่เสนอให้มีการเพิ่มจำนวนผู้ดูแลคนพิการและผู้สูงอายุที่เป็นผู้ป่วยติดเตียงเป็นจังหวัดละ ๕ คน โดยคณะกรรมการธิการจะนำประเด็นดังกล่าวไปผลักดันในการปฏิรูปกฎหมายและนโยบายเพื่อรองรับข้อเสนอกับจังหวัดที่มีพื้นที่ห่างไกลจะสามารถเพิ่มเติมจำนวนผู้ช่วยคนพิการได้มากขึ้นและเพียงพอต่อการดูแลคนพิการและผู้สูงอายุที่เป็นคนพิการในพื้นที่ได้ทั่วถึงและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๗.๕ การช่วยเหลือด้านเงินทุนในการประกอบการให้กับคนพิการ โดยอาศัยเงินจากกองทุนภายใต้พระราชบัญญัติส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยคณะกรรมการได้นำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการขอรับการสนับสนุนเงินทุนจากกองทุนดังกล่าว ในรูปแบบของการกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ ซึ่งผู้ปกครองและผู้ดูแลคนพิการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนพิการที่มีความพิการรุนแรง สามารถที่จะกู้ยืมเงิน เพื่อนำไปเป็นทุนสำหรับประกอบอาชีพที่บ้าน อาทิ การเพาะเห็ดของชมรมผู้ปกครองคนพิการทางสติปัญญา ที่เริ่มตั้งแต่กระบวนการทำก้อนเห็ด การเพาะเลี้ยงเห็ด ซึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนากระบวนการแปรรูปเห็ดและการทำการตลาดนั้น ดังนั้น การกู้ยืมเงินจากกองทุนฯ คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ได้มีมติในเดือนกันยายน ๒๕๕๘ รับรองให้คนพิการแต่ละรายสามารถกู้ได้รายละ ๖ หมื่นบาท โดยไม่เสียดอกเบี้ย อีกทั้งสามารถผ่อนชำระเงินต้นได้ในระยะเวลา ๕ ปี ถือเป็นกองทุนเดียวที่กฎหมายรับรองให้สามารถปล่อยกู้ได้ ๖๐,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ ในการพิจารณารายการณ์ ในกรณีที่มีความจำเป็นสามารถพิจารณาให้กู้เงินจากกองทุนได้ถึง รายละ ๑๒๐,๐๐๐ บาท ดังนั้น การดูแลช่วยเหลือ ให้บริการ หรือทำงานร่วมกับคนพิการ ในชุมชนอย่างแท้จริง โอกาสที่จะได้รับการสนับสนุนตามกฎหมายมีอยู่อย่างมาก

ทั้งนี้ ทางคณะกรรมการได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการให้ผู้สูงอายุที่เป็นคนพิการและคนพิการไปจดทะเบียนเป็นคนพิการ เพื่อให้ได้รับสิทธิประโยชน์และการคุ้มครองตามกฎหมายส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ และจะได้รับทั้งเบี้ยผู้สูงอายุและเบี้ยคนพิการตามสิทธิที่มีตามกฎหมาย

๗.๖ ปัญหาที่ดินทำกินของชาวบ้านในพื้นที่ตำบลแม่เงา อำเภอบุโขยง

ประชาชนในจังหวัดแม่ฮ่องสอนมีความหลากหลาย ทั้งในเชื้อชาติและวัฒนธรรม หมู่บ้านห้วยต้นนุ่น อำเภอบุโขยง นับถือศาสนาคริสต์ทั้งหมด เป็นชาวกะเหรี่ยง ปกกะญอ ซึ่งได้นำเสนอปัญหาสำคัญ คือ ปัญหาชาวบ้านไม่มีที่ดินทำกิน เนื่องจากในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ป่า ๙ ล้านไร่ แต่เป็นพื้นที่สำหรับการเกษตรเพียง ๒ แสนกว่าไร่ จึงทำให้มีปัญหาบุกรุกพื้นที่ป่าจำนวนมากเพื่อทำการเกษตรหรือปลูกพืชไร่ จึงได้พูดคุยหารือกับชาวบ้านต่อการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ซึ่งได้เสนอแนวคิดป่าชุมชน และชาวบ้านเห็นด้วยเนื่องจากปัจจุบันชาวบ้านก็เข้าไปทำการเกษตรในพื้นที่อยู่แล้ว แต่มีปัญหาการไม่มีสิทธิในการทำกิน จึงไม่สามารถได้รับประโยชน์จากภาครัฐในการดูแลและเกิดความยากลำบาก

ภาคผนวก

คณะกรรมการสังคม กิจการเด็ก เยาวชน สตรี
ผู้สูงอายุ คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

๑. นายวัลลภ ตังคณานุก์รัช	ประธานคณะกรรมการ
๒. นายมณฑิเยร บุญตัน	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นางสาวรณณี สิริเวชชะพันธ์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. คุณหญิงทรงสุตา ยอดมณี	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม
๕. พลอากาศเอก ชนัท รัตนอุบล	โฆษกคณะกรรมการ
๖. นายแถมสิน รัตนพันธ์	กรรมการและที่ปรึกษา
๗. พลตรี จารึก อารีราชการัญญ์	กรรมการและที่ปรึกษา
๘. พลเรือเอก สุรศักดิ์ หุ่นเรืองรมย์	กรรมการและที่ปรึกษา
๙. พลเอก วีรณ ฉันทศาสตร์โกศล	กรรมการและที่ปรึกษา
๑๐. นางกาญจนารัตน์ สิริโรจน์	กรรมการ
๑๑. รศ.กิตติชัย ไตรรัตนศิริชัย	กรรมการ
๑๒. พลเอก ธีระวัฒน์ บุญยะประดับ	กรรมการ
๑๓. นายปรีชา วัชรภักย์	กรรมการ
๑๔. พลตำรวจเอก พงศพัศ พงษ์เจริญ	กรรมการ
๑๕. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรดม	กรรมการ
๑๖. พลเอก ไพชยนต์ คำทันเจริญ	กรรมการ
๑๗. นายยุทธนา ทัพเจริญ	กรรมการ
๑๘. พลเอก ยุทธศิลป์ โดยชื่นงาม	กรรมการ
๑๙. พลเอก อุดลยเดช อินทะพงษ์	กรรมการ
๒๐. พลเอก อรุณ สมตน	กรรมการ
๒๑. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	กรรมการ
๒๒. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	เลขานุการคณะกรรมการ

ที่ปรึกษา ผู้ชำนาญการ นักวิชาการ
และเลขานุการประจำคณะกรรมการ

๑. นางจิราภรณ์ เล้าเจริญ
๒. นางพวงแก้ว กิจธรรม
๓. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล
๔. ดร. อธิพิพล ปรีดีประสงค์
๕. ดร. เฉลิมชัย ยอดมาลัย
๖. นายนิวัฒน์ กาญจนภูมิรินทร์
๗. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา
๘. นายวิญญู พิทักษ์ปรกรณ์
๙. นางอำไพวรรณ ตรีสกุล
๑๐. นางสาวริน ลิขิตาภรณ์
๑๑. นางอาทิตา นรารววัชร
๑๒. นางกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน
๑๓. นายกันตพิจน์ ศรีบุญรัตน์
๑๔. นางสาวฐาปนีย์ สุขสำราญ
๑๕. นางธันท์ธร นิธิธีรพัชร
๑๖. นายนิติ ถาวรวัฒนชัย
๑๗. นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์
๑๘. นางรัตนา ตฤณารังสี
๑๙. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา

ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ที่ปรึกษาประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการประจำคณะกรรมการ
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
นักวิชาการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ
เลขานุการประจำคณะกรรมการ

ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์คณะกรรมการธิการ

๑. นางกีระณา สุมาวงศ์
๒. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร
๓. นางจันทิรา กิตติฐิติกุล
๔. นางผาณิต พูนศิริวงศ์
๕. นางเพ็ญพักตร์ ศรีทอง
๖. นายวงศ์พันธ์ ฌันชฌนยพัต
๗. นางระรินทิพย์ ศิริรัตน์
๘. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข
๙. ดร. สมบูรณ์ วราห์บัณฑิตชุกรวิทย์
๑๐. นาวาตรี สมพล มหาสิงห์
๑๑. พลตำรวจโท สันติ เพ็ญสุตร
๑๒. นางสุนทรี พัวเวส
๑๓. นายสุรวัฒน์ ชมพูพงษ์
๑๔. นายอโนทัย ฤทธิปัญญาวงศ์
๑๕. นายอภิชาติ คัมภีรศาสตร์
๑๖. พลโท อัครชัย จันทระโตษะ
๑๗. พลอากาศตรี อิทธิพร คณะเจริญ
๑๘. นายเอกพิทยา เอี่ยมคงเอก

คณะกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

๑. คุณหญิงทรงสุฑา ยอดมณี	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลเอก อรุณ สมตน์	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเรือเอก พลวัฒน์ สีโรดม	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. นายสุรัฐ ศิลปอนันต์	อนุกรรมการ
๕. นายภูมิสรรค์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา	อนุกรรมการ
๖. นางสาวอรุณโรจน์ เลี่ยมทอง	อนุกรรมการ
๗. นางธิดา ศรีไพพรรณ	อนุกรรมการ
๘. นาวาโท สมพล มหาสิงห์	อนุกรรมการ
๙. นางเมธินี รัตสาร	อนุกรรมการ
๑๐. นายกันตพิจน์ ศรีบุญรัตน์	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นายแถมสิน รัตนพันธ์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. พลตำรวจเอก เอก อังสนานนท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. รศ. จินตนันท์ ชญาตร์ ศุภมิตร	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. พลโท อัครชัย จันทโรตยะ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. รศ.ดร. อาชัญญา รัตนอุบล	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. ดร. สมบูรณ์ วรหะบัณฑิตวิทย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. นายวิญญู พิทักษ์ปรกรณ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. รศ.ดร. คุณหญิงวินิตา ดิถียนต์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๐. นางเพ็ญศรี เคียงศิริ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๑. นางนฤมล ล้อมทอง	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๒. นายเศรษฐา ศิระฉายา	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๓. นางกรรณิการ์ จรัสอุไรสิน	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

คณะอนุกรรมการกิจการเด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ

๒๔. นางสาวริน ลิขิตาภรณ์

๒๕. นายวงศ์พันธ์ ฌันชัยพัต

๒๖. นายนิติ ถาวรวัฒนชัย

๒๗. นายรณฤทธิ์ มงคลรัตน์

๒๘. นางรัชกร เหมะจันทร์

๒๙. นางธนันท์ธร นิธิธีรพัชร

๓๐. นางทิพยา กิตติขจร

๓๑. นายโชติเวชญ์ อึ้งเกลี้ยง

๓๒. นายพันธุ์ เจตณลิน

๓๓. นางเทพวัลย์ ภรณวัย

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

คณะอนุกรรมการกิจการสตรี

๑. นางสาวรณิ สิริเวชชะพันธ์	ประธานคณะอนุกรรมการ
๒. นางกาญจนารัตน์ ลีวิโรจน์	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. พลเอก วีรฉัตร ฉันทศาสตร์โกศล	รองประธานคณะอนุกรรมการ คนที่สอง
๔. นางสุชาดา นันทะพานิชสกุล	อนุกรรมการ
๕. ดร. สุชาดา เมฆรุ่งเรืองกุล	อนุกรรมการ
๖. นางสุทิตินี เมธีประภา	อนุกรรมการ
๗. นายพิสุทธิ์ ทร์พย์วิจิตร	อนุกรรมการ
๘. ดร. สืบสวัสดิ์ วุฒิวรดิษฐ์	อนุกรรมการ
๙. นางรัตนา สัยยะนิฐี	อนุกรรมการ
๑๐. พลตรี วีระศักดิ์ นาทะสิริ	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางกีระณา สุมาวงศ์	ประธานที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๒. นายสมชาย เจริญอำนวยสุข	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๓. นายเกียรติศักดิ์ เทพผดุงพร	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๔. นางอำไพวรรณ ตรีสกุล	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๕. นายสุรวัฒน์ ชมภูพงษ์	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๖. ทพ.ดร. อุดมศักดิ์ ศรีสุทิวา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๗. ดร. พรรณรัตน์ เกรียงวัฒนา	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๘. นางฐิตตะวัน เฟื่องฟู	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ
๑๙. นางสาวรฐาปณีย์ สุขสำราญ	ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการกิจการคนพิการ

๑. นายมณฑิเยร บุญตัน	ประธานคณะกรรมการ
๒. พลอากาศเอก ชนิต รัตนอุบล	รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๓. นายกิตติศักดิ์ รัตนวราหะ	รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๔. ศาสตราจารย์วิริยะ นามศิริพงศ์พันธุ์	อนุกรรมการ
๕. นางอาทิชา นรารววัชร	อนุกรรมการ
๖. นายธีรยุทธ สุคนธวิท	อนุกรรมการ
๗. นายวิฑูต บุณนาค	อนุกรรมการ
๘. นางสาววันทนี พันธ์ชาติ	อนุกรรมการ
๙. นางพวงแก้ว กิจธรรม	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑๐. นายรัตน์ กิจธรรม	อนุกรรมการ
๑๑. นายสมชาย เจริญอำนาจสุข	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๒. นายต่อพงศ์ เสลานนท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๓. แพทย์หญิงวัชรารัฐ ธีวโพบูลย์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๔. นายชูศักดิ์ จันทยานนท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๕. นางเบญจา ชลธาร์นนท์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๖. นางพิมพ์า ขจรธรรม	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๗. นายศุภชีพ ดิษเทศ	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๘. นายสุภรธรรม มงคลสวัสดิ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๑๙. นายอนุชา รัตนสินธุ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒๐. นายประกาศิต กายะสิทธิ์	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักงานพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๒๔๔๑๕๖๑ ๐ ๒๘๓๑๙๔๗๑ ๐ ๒๘๓๑๙๔๗๕